

MÓRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. 1V. Évf.

Márkisevei, 1925. április 5.

Broj 13. Szám.

Nika vérsztvenoga.

Kak szmo nënkrat 'ze natom meszti písali od nasi vérsztveni neprlik, nazadoványa i krize v Prèkmurji, sze dnesz znòvics tébole moremo omènitì, ár dén od dnéva nász bole doszegüjejo nepricsákana dugoványa, szredszta za oszlablenyé nasega vérsztvenoga sztána. Kak sze nam kázati dá, moremo gotovi i prípravni bidti na ta nászlabése prigode, kí rávno nam vértam nebódo na haszek.

'Ze dugo obcsútimo krivíc celo garmádo, ki sze z delavnosztjov, pascslivosztjov, trplivosztjov i podánosztjov pávra igrajo. 'Ze dugo szmo obcsútiti potrébo szredszta szamopomócsi, i ár szmo jo vszi ednáko, kak eden tak drúgi kmet, za neobhodno potrébno csútiti, sze je túdi zacséla za z-vrsbo.

Predkrátkim sze je osznovila kmetiszka i túdi konyerészka drúzba v tom námenì, da bode tó edino li sztána organizácija, brez zamazanoszti politicsnoga hinávsztva, vu sterom sze itak nemremo szporazmiti, stero kak takso záto v tom táli násztran púsztímo. To pa záto ná brez naszprótsztva szamo za povzdig, za naprèpomócs nasega potezenoga vérsztvenoga sztána ednotno i ómorno delamo léko.

'Zalosztno v tom poglédi szmo sze 'ze v konyerészkom drústvi vkanili, ki bode, csi sze natancsnése zvèjo podrobnosztì, reszne poszledice melo v drústvi i od steroga bodemo rávno záto szamo keszné obsirnése informerali jávnoszt.

Vszedno je pa tak konyerészka kak kmetiszka drúzba nasztávlèna i tó túdi za Prèkmurje. Kakse je nyé delo doszèmao i kak sze igra, v nyé i zvün nyé, politicsna igra, po Pirca metódi, na skodo kmetisztva, ne bódemo zdá gúcsali, nego opomenóti scsémo obè drúzbi na edno vážno dugoványe, stero szì obè za szilno dúznoszt morèta vzéti, da v vérsztvenom interessi kémpvle na kompetentnom meszti intervenérata.

Po dobroj informáciji nam je znáno, ka sze dela eden zákon, ki bi vpelao priszilno kastrèranye (vkáplanye) zrebcov, bikov i kan'zarov, ki bi sze pri licencèranyi za plemen nebi za dobre

szpoznali. To sze vpelati szamo záto scsé, ná sze nelicencèrana 'zivína za plemen ne nùca, bole povedano ná sze szkrivoma kaksì szòbiki ne púscsajo, od steri bi escse i szlabèsa 'zivína sze zgojila. Telko je vsze, ali zadoszta za nas 'ze itak obtercseni Prèkmurszki vérsztveni sztális.

Té zákonszki nacsrt (tervezet) bi v ednom táli pozdrávlati mogli, ár je isztina tó, ka je szamo vérsztvenomi nasemi napredúvanyi, pòtom plodonoszne 'zivinoreje, na skodo, csi nebudemo pazili nató, ná sze posteni plemenyáki nùcajo za plemenitev. Szamo ka je prinasz v Prèkmurji paziti potrébno nató, ka szmo mi nè vajeni na jünce, z rizikov hodécse vkáplanye je prinasz nè vpelano, nego, je tiszti bík za plemen dober ali ne, ga túdi kak bika krmimo nadalale za odajo meszári. Csi bi sze zdá 'ze túdi i v prèkmurji vpelalo priszilno vkáplanye, je tó vísesnye vódávanye kmeta, pòleg toga sze pa pri nábogsem rozmènyi sztrokovnyáka túdi neszreca léko zgodi, rávnotak bi bilo tó odvzétje kmeta lásztnosztì pravice do szvoje 'zivíne, z sterim bi nemo-

gócsi búo ravnati po nyemí potrébnoj vérsztvenoj potrébi, ednomici znanci szvojega vértúvanya,

Kmetiszke organizácije záto gori opomenémo, ná te váznosztì v steri znányi sze ná zavzeme z vszo szilov záto, ná sze té zákon nevpela v tiszti krajínà, gde je tó vérsztvenomi naprédki na skodo. Predvszem sze ná vpostúje vérsztveni interess Prèkmurja, stero bi z vpeljávov toga zákona obcsútno bílò prizadeto. Nescsemo pa sztem prehititi zákona szigurne odrédbe, ki bi na haszek bílé nasemi 'zivinórészti. To sze ticse osztroga posztópányà próti tisztim, ki szo nezarazmeti v tomtáli, ka je szlabo i edne krví 'zivíno greh za plemenitev nùcati. To sze ná osztro kaznúje, sze prekrátì tak túdi léko, nè pa z obcsnim zákonom, ki bi na skodo céloj krajini mogao bidti.

Natò szmo steli kmetiszki organizácij pazko goripozvati, ná sze narédijo krepki sztopáji próti nacsrti, z protesztom, ná znájo lúdje ka zaká je organizácija.

Persze poszledice eventuelni politicsni igrany mo 'ze po té nászhaji vidli i tak povrnoli.

Trocky eltűnt.

A bécsi szovjetkövetség cáfolja meggyilkolásának hírét

Moszkvai jelentés szerint Trockij két héttel ezelőtt eltűnt a Kaukázusban levő villájából, ahova bukása után vissza kellett vonulnia. Eleinte azt hitték, hogy Perziába szökött, most azonban az a hír terjedt el, hogy politikai ellenfelei meggyilkolták. Hírek

érkeztek titkára meggyilkolásáról is.

Mint Bécsből jelentik, vasárnap este a bécsi orosz szovjetkövetség kommunikét adott ki, amelyben Trockij meggyilkolásának hírét megcáfolja.

Az olasz kamara bizalmat szavazott Mussolininek

A parlamentben Mussolini miniszterelnök a külügyi vita bezárása után beszédet mondott. Kijelentette, hogy a legfontosabb problémákban csak legközelebbi napokban fog állásfoglalni.

Bejelentette ezután, hogy Olaszországnak jogi álláspontot elfoglalni a Dodekanesz-kérdésben nem szükséges. Az anekszió de facto megtörtént és ennélfogva formálisan fölösleges azt még külön kijelenteni.

Mussolini beszéde után következett a szavazás. A kamara 257 szavazattal 7 ellenében elfogadta azt

a határozati javaslatot, hogy a kamara a nemzeti kormánynak külügypolitikáját, amely Olaszország méltóságának és presztizsének megóvására irányul, helyesli.

Je vsze mogôcse!?

Posta je edno obcsno—vérsztveno szredszto, vážno i szamo té velke vrédnosztì, csi dobro funkcionèra. Kelko—telko bi túdi dobro bílò i mogôcse neszmèmo pripiszati natelko nase-mi Prèkmurszkomi postnomici ravnanyi

na rovás, csirávno prinasz v prèkmurji na doszti sztráni, posta szlabo funkcionèra, temvecs sparavnosztì postne direkcije. Mogôcse je pa túdi, da nase lokalne oblászti nedájo vtom poglédi zadosztne i energicsne predloge za odsztranitev tè mizèrij. Kaksastécs je sparavnoszt postne uprave, bi sze direktni skandáli goditi nebi szmeli, kak sze tó na eden kráj godì. Resenyé, odgovorì ali obvesztìla v expressni, uradni, ali trgòvzski dugoványaj szo pacs vòzapréta. Tó je túdi závor kulturnoga i intenzivnoga vérsztvenoga napredúvanya, csi taka postna zvéza je nè k potrébi prigilhana.

Ka szo nase písáve nè netemeljitne, poglednimo dokáz. Fokovci. Tó je od M. Sobote nè tak dalecs, posto v Proszenyakovci má, pri vogrszkoj granici. Nigda je posto vòzna—posta prevázdzala v Proszenyakovce, dnész ze po sparavnosztì postne uprave vecs toga nèga. Posto vecs vlák vozi do Krízevec, kama po nyò vszákì tje-den trikrát pèska-posta pride za Proszenyakovce. Tó bi escse níká nè bílò, ali poglednimo kak delo dale sztojj. Povèmo, ka je níki trgòvec szilno pís-mo v pondelek napiszao i gori dao v mislènyi, ka konscibár v szrèdo 'ze natiszto odgovor dóbi. Za Proszenyakovce pa po posto v Krízevec szamo v pondelek, v szrèdo i v szoboto (!) ide pes-postár. Tak pís-mo, ki je v pondelek bár prislo v Krízevec, bode szamo v szrèdo odneseno v Proszenyakovce, odkéc sze za v Pòkovci nahájòcsèga adressanta szamo v cseirtek ali pa túdi v pétèk léko dosztávi. Kak vesznicsar — szezná — túdi nema gda stécs vrèmena, ka bi píszao léko i odgovárjao, je vecs kak gvúšno, ka té odgovor pri nábògsoj vòli szamo v pondelek ali v tork pride, gda je 'ze mogôcse za odgovor prekeszno. Escse je pa vékse váznosztì, csi sze tá zamúdenoszt pri kaksem váznom pís-mi zgodì. — Tak víditi moremo, ka nase csúdivanye za volo té A'ziszke postno obracsájne mizèrije je jemeljitno i ob-szo,enyá vrédno, stero vrácsiti je nasi oblásztev i uprave náva'znèsa i szil-nèsa dúznoszt.

Nedávno szmo v nistèrni obcsinaj rázne nedosztójnosztì csúli v zvézi obcsinszki gerentov tè, gda szo nistèrne obcsine prav zadovolne z szvojimi gerenti. Godile szo sze túdi pri kompetentni faktoraj pritozbe, alj zgòdilo sze je níká nè v tom poglédi. Kak szmo informèrani, sze pri tè faktoraj z tem z-govárjajo, ka kak gerenti sze nemrejo na odgovornosztì vzéti. Ka bi tó tak bílò, tó neverjemo. Csi pa bi tá szlaboszt dònok „mogôcse“ bíla, tó je csúde vrédna prilika. Rávno záto pa pitati moremo, zaká sze nedela 'ze ednòk natom, ka sze ná ze itak prepotrébne obcsinszke vòlitvi ná zvszijo, ki szo 'ze szamo za szam vesznicski národ tak velke váznosztì, za varnoszt obcsinszke lászti pa szilne. Csi sze v krátkom nebóde oblászti natom trídile, sze more znati, ka je túdi i zanyò nè kaj prijètnoga . . .

Kezes fizess, adósz nyögi!

Az adózókat ujabban ismét sulyos csapások érik. Mindez — természetes — csak azért, mert a választások már elmúltak, ujabban választásokra pedig a közeljövőben kilátás nincsen, mikor is, a nép-ilyetén módi megvakításával ismét számítani lehetne egy alapos „győzelemre”. Kérdés csak az, hogy az államkincstár jövedelme szaporításának ez a módja meddig bír divatban maradni, azaz az adózó meddig fogja bírni és tűrni.

Mint már köztudomásu, az „invalid adó” (rokkantadó) az idei évre százszázalékkal (100%) fel lett emelve. Természetes, hogy mint a neve is mutatja, az ezáltal befolyt adóösszeget a rokkantak segélyezésére kellene fordítani. Hisszük, hogy ez részben meg is történik, de kötvé hisszük, hogy az eddigi adóalapból is koldulásból kellene néki élniök, ha az egész összeget tényleg a szükséghez képest és igazságosan szétosztották volna. Tudjuk, mert megvagyunk róla győződve, hogy a rokkantak ötven százalékának nem járna egyáltalán vagy csak részben rokkantsegély, tekintettel egyrészt a tehetős voltára akkor, mikor a szegényebb sorsúaknak igazán csak koldus alalmazását adták.

Miután mi szívből kívánjuk a rokkantak illetményeinek szabályozását, ne lássuk t vábba is öket az utcasarkon ácsorogva és házról házra lerongyolva koldulni, kéregetni, mindamellett azonban elítéljük a rokkantadó olymértű emelését, mikor egy új szemlével, mely nem annyira a munkaképtelenségi százalék megállapítására szorítkoznék, mint inkább a vagyon és kereseti forrás kinyomozására. Ezen a vonalon sok hamis adat adja az alapot, mely az ezelőtt hat évvel

történt megállapítás óta revízió alá nem került. Ezt forszírozni nemcsak a hatóság teendője volna, de a *vagyontalan rokkantak* érdekében inkább a *rokkant szervezeteknek* maguknak.

Mint már mondtuk, a rokkantak segélyének felemelése ellen nem vagyunk, ha az igazságossan szét is osztattik, illetve a szükségességhez mérten állapítatik meg. Ellene vagyunk azonban az adó ujabban emelésének akkor, mikor okszerű gazdálkodással másként is futná tisztességesen el átni a rokkantakat, amikor az oly magas állami pótdók behajtása mellett más források is allanak rendelkezésre és amikor ma már az *adót nem fel, hanem mindig lejjebb kellene srófolni, különben mi adózók egy csontvázvá válunk*, melybe a lélek csak hálni fog járni s ez lesz a jele a beteg államnak.

S amidőn épp erről lévén szó, egyúttal csodálkozunk kell azon a rossz politikán, melyet a mi államférfiaink üznek. Eddig nem jutott eszükbe javítani rokkantsegélyt, míg drága volt a

megélhetés s bővebben a pénz, hanem épp most, mikor a pénz-zavar általános kezd lenni. Bár ezt önekik látniok kellene, még jobban pedig tudniok azt, hogy százötven-száznyolcvanezer főnyi hadseregnek a redukálásával sok milliót takaríthatnánk meg, amit sulyos gazdasági helyzetünkre való tekintettel haszonnal lehetne felhasználni nemcsak rokkantak segélyének emelésére, de általános gazdasági helyzetünk előmozdítására. Tehát nem emelni az adót hanem redukálni a hadsereget, melyet hozzáillően ugysem tarthatunk el, s az ut jólét felé megvan oldva. Kellene azonban őt is szert tenni állami haszonra, hol egyes személyek és pártkassák holmi bányák és egyéb állami javak elpanamázásával óriási összegekre tesznek szert, nem pedig folytonos nép és adózó zaklatással.

Az adózó, főleg a kisgazda, az állam kezese tehát fizet; de mint adósa egyúttal a fizetés alatt nyög is. Ez soká nem tarthat, mert nem bírhatja soká senkisé.

Közzétették az orosz-japán szerződés szövegét.

Az orosz-japán szerződés hiteles szövege végre megérkezett. Ebben a szerződésben Szovjetország és Japán kölcsönösen és fentartás nélkül elismerik a portsmouizi békeszerződést, amely az orosz-japán háborúnak 1905-ben véget vetett. Japán kötelezi magát arra, hogy soha sem fogja Romániának Besszarabiára támasztott igényeit elismerni és ennek fejében kedvezményes elbánást biztosít magának gazdasági téren Sachalin szigeten. A japán alatt-

valók minden olyan szerződésben és egyezményben, amely a háborus és a háboru előtti adósságok rendezésére vonatkoznak, a legtöbb kedvezményt kapják.

Szovjetország kötelezi magát továbbá arra, hogy japán állampolgároknak és jogi személyeknek ércbányák feltárására, erdők kitermelésére és a szovjetköztársaság valamennyi részében természeti kincsek bányászására koncessiókat biztosít.

POLITIKA.

Radič-párt megfordította taktikáját s mi több egészen váratlanul, amire még a szövetséges ellenzéki blokk sem számított. Radič fia Pavel,

mint bezárt vezérnek parlamenti teljhatalmu helyettese, legutóbbi parlamenti beszéde után ítélve, mely az egységes állam, a királyhűség és az

alkotmány mellett hangzott el, ugyan számítani lehetett arra, hogy a Radič és a kormány közt paktumra kerül a sor, amit még jobban megerősítette a Radič mandátumok igazolása. S amint ez a látszat uralkodott annak idején, éppugy vált valóra most, mikor mandátumok igazolása után a többi képviselővel együtt tették le az esküt a királyra és az alkotmányra, de ami még több, már az ellenzéki blokk cserben hagyásával, a parlamenti bizottságok és az elnökség választásánál Radič is a kormánnyal szövaztak. — Megsemmisített Radič mandátumokat is betöltötték már. A bizottság megállapította, hogy a mandátumoktól megfosztott képviselők helyére — a jelölő-listák sorrendje alapján — a következők kerülnek: Kossutics Ágoston helyére a déldalmácia kerületben dr. Vandekar József volt képviselő. Kossutics Ágoston helyére a zagrebmezei kerületben Salomai Balázs volt képviselő. Macek Ágoston dr. helyére Loncsarevics Iván. Predavec József helyére Rehak Milo földmunkás. Krnyevics Juraj helyére Grajic Ante. Radič István helyére a maribor-celjei kerületben Hrupič Jovan. Radič István helyére hercegovinai kerületben Hadzi Osman Dervis novisadi magántisztviselő. Kossutics István helyére Trojanič Iván. Foglalkozott a bizottság azonkívül dr. Trumbics Ante mandátumával is, aki elmulasztotta bejelenteni, hogy három mandátuma közül melyiket kívánja megtartani. A bizottság úgy döntött, hogy Trumbics varasdinai mandátumát igazolja, minthogy ott kapta listája a legtöbb szavazatot. Vitrovicai mandátuma Zimar Judovinak, zagrebi mandátuma pedig Trnyar Vinko volt képviselőnek — aki a polgári életben tudvalevőleg hordár — jutott. Azoknak a képviselőknek — Vandakernak, Salamonnak és Trnyarnak — akik az előző parlamentnek is tagjai voltak, nem igazolják a mandátumát, hanem vizsgálóbizottságot küldenek ki az ügyükben. Ezek után még vagy huszonöt mandátum vár igazolásra. — Az elzárt Radičok, Macek és társai szabadonbocsátása (Radičot meg nem) már csak napok kérdése, ami magától értetődik. — A parlament új elnöke Trifkovič Marko, alelnök I. Uzonovič Nikola radikálisok és alelnök II. dr. Paleček Iván pribičevista lettek. Ennek alapján Trifkovič mint miniszterelnök-helyettes Uzonovič pedig mint építésügyi miniszter beadták lemondásukat. — Pénzügyi bizottság megszavazta a

ADA.

Elbeszélés. — Irta: B. J.

Lebontotta azt a szép arany haját s olyan gyönyörűséggel meritgette bele a fésűt, hogy öreges szája is félrecsúszorodott a rátévedt mosolyban.

— Soh, se láttam ilyen szép haját, lelkem.

Ada el volt merülve a fésülködés alatt. De az öreg asszony mosolygó megjegyzésére feleltem s mintha az öröme egy sugara futott volna keresztül lankadt, halvány arcán.

— Siessen Eszti néni.

— Megvagyok galambom, csak tüzze fel.

Hirtelen összekapkodta magát s elment hazulról. Az öregnek azt mondta, hogy sietős dolga van a városban de tüstént visszatér.

Egy rövid félóra múlva otthon is termelt. Eszti néni valami ürügy alatt kiküldte a szobából, azután lekuporodott a sarokba s egy virágos kendővel kötötte be a fejét.

Ne lássa meg senki, hogy fejének gyönyörű koronája, szőke arany haja, eltűnt.

— Itt az orvosság én édesem. Csak most hozhatom el; nagyon sokáig készültek vele a gyógytárban. Én is megkóstolom. Igazán nem rossz. Ettől már jobban lesz az én Belám; az a csunya betegség elmúlik; aztán kijárogatunk a szabadba.

Susogva, dédelgetve beszélt féltett betegéhez, az orvosságos üveget is szeretettel szorongatta s arca kipirult a vidámságtól.

De az orvos nem így gondolkodott. Tágasabb helyiségről kell gondoskodni. Különben nincs reménye hozzá. Az a szoba szerfelett kicsiny, levegője kevés, gyakran szellőztetni nem lehet, mert Béla meghülhet s akkor vége.

Künn a tornácra modta el ezeket s az Ada arcán végig csorgott a könny. míg hallgatta. Megdermedve, elszibbadt lélekkel állt ott, az orvos távozása után is.

— Én édes istenem, mit tegyek? Eszti néni, Béla meghal, ha tovább is itt marad.

— Dehogy hall, édesem. Bizzunk az isten ő szent felségében.

— Meg, meghal. Oh nagy isten! S mire bementek, arcán már semmi nyoma nem volt a könnyeknek. Mőhon osont az ágyhoz s fölibe hajolt. Aludt.

A szerető női lélek kétségbeesésével kutatott egy mentő gondolat után. Nemsokára felöltözködött legtürehebb ruhájába s elment.

Damó Viktort kereste fel. Barátja Bélának, bizonyosan segíteni fog rajta.

A szép nagysád, minek tulajdoníthatom a ritka szerencsét?

Helylyel kínálta meg s maga is leült halvány arcú vendége mellé.

Ada tiszteletlenségnek tartotta ugyan, hogy a férfi egész bizalmasan mellé ült; aztán bántotta a modor, a tekintet is, melylyel fogadta, de most mindezzel nem törődött. Csak segítsen rajta, szívesen eltűrt mindent.

Mint a kinek nagyon sietős a dolga, mind a kit kergetnek, gyorsan, elmondta, miért jött.

— Rendkívül örvendek a bizalomnak, parancsoljon velem, bájos nagysád. És tárcájából néhány bankjegyet vett elő. A pénz átnyújtásakor, az Ada kis kezét egészen átfogta s egy léha mosoly kíséretében meszorította. A nő fülig pirultan, reszkette kapta el kezét s a pénz lehult a szőnyegre.

Elfutott.

Egy csinos ház első emeleti lakásán csepetett be. Ifjú barna nő nyitotta ki az ajtót s egyszerre tekintett végig fehér csipkés reggeli pongyoláján és Adán.

— Kompolti urat keresem.

— Nincs itthon.

— Mikor találhatnám.

— Mostanában semmikor; elutazott.

Ada meghajította magát, az ifjú barna nő fagyosan bólintott s e pillanatban, a félig nyílt ajtón egy ismerős hang szólt ki:

— Mariskám!

Ada jól ismerte a hangot, nem tért vissza; gyorsan leszaladt a lépcsőkön, mint a kit kergetnek.

us-junius hónapra szóló tizenket-
ket. Eszerint a rokkant adó
10-al fel lett emelve. — Pribe-
közöttségügyi miniszter azt mon-
ta a klerikális egyik beszédére:
vének ti csak ne ugrálgatok sokat,
csak kisebbségek vagytok s épp
járhatok, mint a németek és ma-
ok."

ászi — Hírek.

Prve lasztvice. szo sze 'ze 31-ga
pokázale. Zdá 'ze léko právimo
zacskéte szprotolétja tü.
Politicsni 'zrebci. Doszta szmo
szali odtoga, ka prido csiszto'krvni
szanski 'zrebci tüdi i v Prékmu-
je, sze tá'fajta escse i nábole dr'zi, i
ero sze je tüdi zaazéla konyerész-
rú'zba, toda szamo podružnica v
Soboti i razdelila po krájevnoj
bi. Zgódilo sze je pa naszprótno
logi dr'zbe, meo je récs té nápo-
yési demokrászki agent, na toga
szk glavár, pótom toga porocsili
veliki 'zupán itd. itd. tak, ka sze
je na mobilizéranye frtao slove-
vendar poszrecsilo prevrcsti pred-
kony. dr'zbe podrúznice i tó gle-
na edno oszebo, ki nyim je tak
szpica v ocsáj, ár sze nyim ne-
záva i nela'ze'na drúge oszebe
ele, kak nikáki, mogócsse pa tüdi
ár je'na protikmetiskiliszt 'Don-
na' né steo napréplácsati, steroga
szvojo vizsiko i neodvisznost
akuvajócsa csészt nepripozna'ócsa
pa, tak verno súri . . . Pa kak sze
n postúje nasa krájevna potreba i
bole odtiszi, sterim bi tó részan
oszt bila? . . . Na tó sze obsirno
cs povrno.

Tolvajija. Neznáni csinitelje szo
ics Stevana z Püconec, v Vescsici
ahájajócsa klét v nocsi na 30-ga
a gori vtrgnoli i odtisztec okóli 8
mpisov odneszli. Táti sze iscsėjo.

Razglas. Poljedelski delavci iz
murja, ki želijo iti na delo na
osko, naj se zglasijo pri Državni
dela v M. Soboti, kjer se jim
vsa potrebna pojasnila gléde de-
la in plačilnih pogojev, odhoda
portov itd. Opozarja se da pridejo
tev le zdravi in močni moški de-
ne pod 16 let starosti — ki
jeni vsakega poljedelskega dela,
no pa pri poljedelskih strojih.
porza dela M. Sobota.

Konyerészko drústvo za maribor-
oblasti je 30 ga márcia melo szvoj
obcsni zbor v Maribori, na ste-
je delegátov tájlemánye z vsze

krajóv zadoszta dobro biló, szamo
rávno z-Prékmuja né v tisztoj meri,
kak bi nam tó potrebnó biló.

— Proba obcsinszki volitev v M.
Soboti. Ár sze 'ze zvün obszédnoga
sztánya racsúnamo, bi obcsinszke vo-
litvi ze tüdi i prinasz zvršene k mogle
bidti. V tá námen prineseni zákon sze
pa nikak nescse zvršiti, tó pa szamo
zavolo politicsnoga igranya né. Dónok
pa ná vídimo niká nógoga, stero nam
ná szlú'zi obednim v dokáz nase tróftvi
Zákon obcsinszki volitev je za vsze
dr'zavo ednáki. Ka szo sze volitvi 'ze
povszédi zvršile, szamo prinasz né, tó
je krivica kompetentni oblásztev. Gda
je 'ze zádnai csasz za zvršbo obcs-
volitev v Prékmuji, poglednimo ka sze
godí. Né rédne volitve, nego proba
volitev i tó v M. Soboti. Ár je nase
oblászti veliki 'zupan demokrászki ex-
ponent, szezná, ka haszek té mócsi
demokrátai csésjó meti. Zmiszlili szo szi
na volilno probó. Csi taka sze nyim
poszrecsi dobíti vecsino v obcsinszkom
odbori, teda sze obcsinszke volitvi zvr-
sijo tüdi fakticsno, csi pa nedobíjo ve-
csino oni, volitev nebode. Tá proba je
bila v pétek popódnévi, ali demokrátom
sze je né poszrecsilo. Míszlímó, ka má
vszákí varasánc telko pámeti, ka de
szi znao premiszliti v koga roké vlo'zi
ravnyane z ondyega plácsanimi pénezi.
Za ravnitele trbê lúdi, ki szo toga
vrédni, negledócs na nyé partazijanski
sztalís. — Takse posztópánye je pa
direktna nesztrámnoszt, i grajanye cslo-
vecsega szlobodocsinénya.

— Cepike z dr'závne drevesznice,
kak szmo odtoga 'ze pizsali, szo pót-
tom kmetiszke dr'zbe doblene i szo
tüdi priglasencom 'ze raztálane po 14
Din. za falat (i né kak szmo tisztkrát
pizsali 13 Din.) Cepike szo prav lépe
bilé, nazádnye szo escse menkale, ster-
romi je pa kriv vszákí, ki sze je né
právočasno przglászo.

HALLO! GOSPE!
Prisli szo Pariški in Bečki klobuki v
trgovino A. Király M. Sobota.

— Gazdasági egyesület M. Sobotai
fiókjának választmányi gyűlése f. hó
5-én lesz megtartva, mint az el van
határozva, a Benkó-féle vendéglőben.
Csak a választmányi tagok megjelenése
kötelező.

— Kazaltüz. Mult szombaton, azaz
márc 30-án virradóra, bizton, még
eddig ismeretlen tettes, ellenség kezé-
től Szecskó István goricaí lakós szalma-
kazalja kigyulladt s eléget. Miután
ugyanennek a Sz. cskónak Čekečkavas-
ban levő birtokán elraktározott szalma-
kazalja is rövid pár héttel ezelőtt

gyujtogatás áldozata lett, kétségtelen,
hogy a gyujtogatást egy és ugyanaz az
egyen eszközli, akit így annál könnyebb
volna kipuhatolni. Szerencsére a tűz
továbbterjedését sikerült megakadályozni
A nyomozás megindult.

BÉCSI és PÁRISI kalapujdonságok
megérkeztek! A. Király M. Sobota.

— Betörés. Krumpliszazon lévén,
némely ember krumpliját elvette s az
ültetni valóról feltétlen gondoskodni kell,
ha jövőre is krupli-étel után vágyódik.
Még eddig meg nem állapított egyént
is ez a vágy hajtotta, mikor ültetni
való krumplihoz olcsón akart jutni s
mert a legolcsóbbat kereste, hát már-
cius 30-ára virradó éjjel feltörte Socsics
István pucinci lakós Vescsica-i birtokán
levő kamaráját s az abban elraktáro-
zott krumpliból vagy nyolc métermá-
zsányit elszállított. Károsult feljelenté-
sére a nyomozás megindult.

— Munkások figyelmébe! Munkás-
közvetítő hivatal a következő hirdet-
ményt küldte közlés végett: Prekmurjei
munkások, kiknek szándékában volna
gazdasági idénymunkára Franciaország-
ba elmenni, jelentkezzenek az állami
munkásközvetítő hivatalnál M. Sobotá-
ban, hol munka viszonyokra, fizetési
feltételekre, munkáscsoportok elindu-
lására stb. vonatkozó mindennemű fel-
világosítást meg kaphatják. Megjegyez-
tetik azonban, hogy csak elsőrendű
munkaerők jönnek tekintetbe, erős férfi
munkások — 16 évtől idősebbek —
kik mindennemű gazdasági munkához
szokva vannak, különösen ha gazda-
sági gépekhez is értenek.

SPORT.

S.K. Celje — S.K. Mura 5:0 (2:0)

A vasárnapi barátságos mérkőzés,
dacára annak, hogy a legtöbben 7:0,
sőt 9:0 vereségre tippeltek, mégis csak
„csékély” 5 góllal végződött. S ha
tekintetbe vesszük, hogy S. K. Celje
egy I. osztályú csapat, viszont „Mura”
II. osztály legfiatalabb klubja — ugye
gol arány kétségtelenül indokolva van.

A mérkőzés első perceiben a já-
ték tartózkodó volt majd a „Celje”
fölénybe kerül és ugyszólván a félidő
végéig támadásban marad. A 6 perc-
ben éri el „Celje” az első gólt. A gol
után „Mura” főleg védelme játszik és
az erős fizikumú hávédjeinek sikerült
jó félórán keresztül megkímélni „Mura”
kapuját ujjabb góloktól. Hočevár, Csi-
csék, Bencik egymás után védenek biz-
tos golokat kornerre. „Celje” támadása
két ízben offseidon és faulton akad
meg. Már-már sikerült az első félidőt
1:0 eredménnyel befejezni, midőn 35.
percben „Celje” jobb összekötője véd-
hetetlenül befejezi a 2. gólt.

A második félidőben „Mura” (ősi
szokás szerint) tempóban visszamarad.
Többször sikerül ugyan „Celje” kapu-
ját megközelíteni, de eredménytelenül.
A következő két gólt „Celje” 15 perces
időközönként rugja, majd az utolsót,
amely egész váratlanul közvetlen a
a mérkőzés befejeztekor érkezik. E
gólt ugyanis „Celje” részéről egy händs
előzi meg, s „Mura” könnyelműen a
bíró sipjelzését várva — elfelejt —
védekezni.

S. K. „Mura”-ban legjobban ki-
tűnt a védelem, mely szinte jobb volt
a „Celje” hávédjeinél is. A csatársor-
ban azonban hiányzott az összjáték,
mely természetesen a kevés training
és a játékosok állandó vállalkozásának
a következménye.

Nemec, maribori bíró a mérkőzést
mindvégig pártatlanul vezette.

Vasárnap, április 5-én training
mérkőzés lesz Mura I. és Mura
II. között.

KINO Murski Soboti.

3-122

ZA MLADINO DOVOLJENO!!!

V NEDELJO 5. aprila
popold. ob 3., in zvečer ob 8 uri

Ubojnički mlin.

Velika ljubavna drama
u 5 činova.

**Die mordmühle
auf Evanshill.**

U glavnoj ulozi:
LEE PARRY.

VSTOPNINA: Gornje lože 10 Din.,
spodnje lože 8 Din, in II. prost. 3 D.
Lastnik kina GUSTAV DITTRICH.

Tr'ztvo. Kereskedelem.
Blágo — Áru.

NOVISAD: april. 5.

100 kg. Psenica—Buza	Din. 400—465
» » 'Zito—Rozs	» —390
» » Ovesz—Zab	» —375
» » Kukorica	190—200
» » Proszó—Köles	» —300
» » Hajdina	» 270—300
» » Szenó—Széna	» —80
» » Graj—Bab csres.	» —400
» » zmésan—vegyes bab	» —380
» » Krumpli	» —150
» » Len. sz.—Lenmag	» —700
» » Det. sz.—Lóherm.	» 3200

BENKO: april. 5.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bikóv. Bika	6.	7.	8.	9.
Telice Úszó	6.	7.	8.	9.
Krave Tehén	8.	5.	6.	—
Teoci Borju				11.5 12.5
Szvinyé—Sertés				14.— 15.—
Mászt I-a—Zsirl-a.				30.— 38.—
Zmócsaj—Vaj				80.—
Spé—Szalona				— 80.—
Belice—Tojás 1 drb.				0.75

Pènezi — Pénz.

1 Dollár	= D.	62.—
100 Kor. Budapest	= »	0.0862
100 Kor. Becs	= »	0.0876
1 Kor. Praga	= »	1.8425
1 lira	= »	255

Zürichben 100 Din = 8.35 sfrk

Krcsma

z dvászet plúgami zemlé, edno
vőro od Radgone, na vélkoj ceszti
Radgona—Maribor, sze po vu-
godnoj cēni oddá. Vsze navküper
obsztoji z-dvé zidanci, v ednoj
pét hi'z, dvé kühnyi, skedjen,
stale i kleti; v drúgoj zidanci dvé
hi'zi kühnya i k-nyê stale i kletí,
z vszo vérsztvenov skerjöv i
mlatilnicov, z kravami, konyami i
fiakerszkim vőzom. Vecs sze zvê
pri: TALÁNYI FRANC gosztíl-
nicsari Sv. Jurij ob Ščavnici.

Szeőke Pistát ép a tükör előtt
a. Ez a kinyalt macska a kiraka-
veg tábláinál szokta igazgatni a
endőjét, szétvetett lábakkal, nyilván

— Mikor mán Pistához ilyen
örü hölgyek tekintgetnek be, ak-
án jó világot élünk, szentem

Ada ugy tett, mintha észre se
a parlagi gavallér nyerseségét
en elmondta, mit akar.

Ne vegye ugy szívére a dolgot,
yöm nassádkám. Gombház, ha
ad, lesz más.

— Az én kedélyállapotom nem
as most a tréfára.

— Komoly beszéd-e, nassád. De
y sziv lakik itt. — Öklével me-
tött.

— Részeg ön?

— Mindég is a vótam, ha ebbe
yogó két csillagba tekintettem.
e mit kedves . . .

— Bocsásson!

— No hisz nem akarom megbán-

— Bocsásson! Ellökte maga elől
s kitántorgott az ajtón.

Elöntötte a keserűség. Lelkében
vihar dult, szívéet őszemarkolta a kin.

— Csak szeretője vagyok, csak
kedvese vagyok Utcai rongy, a mit
megtaposhat minden ember.

Öthon a beteg férfi nyögése fo-
gadta. És neki nem volt szabad sirni
annak az ágyánál. Neki csak letérde-
pelní volt szabad és oda vonni azt a
hideg kezét az ő meleg szívéhez; ta-
lán megérzi a kinos tusát, mely lel-
kében viharzik, melynek eldőlét minden
jajszáva, minden sohajtása sietteti

VI.

A hónapos kis szoba kitágult
szép nagy szobává. A déli nap meleg
sugara meg a Dunáról jövő üde leve-
gő két magas ablakon át ömlött belé;
még egy másik szoba is volt mellette,
csinnal berendezve.

A beteg férfit kényelem vette kö-
rül, az orvosnak minden rendeletét
pontosan teljesítettek, sőt Ada még
egy másik orvost is hivatott mellé.

(folyt. köv.)

Z-hája vrazako nedelo. Naprêplacilo za fr-
tao leta v domovini: 15 Din. zvôn SHS.,
18 Din v Ameriko: 20 Din. Cêna anonc
za □ cm: med textom i izjave i poszlano
1-50 Din reklame 1—mali ogaszi 0-70 Din
i davek. Pri vecskrat popûst.

Rôkopiszi, kîsze ne szhrânijo i ne vrnêjo sze
posilajo:
Reditelsztvo i oprâvnistvo Mörška Krajina
M A R K I S E V C I br. 20. posta MURSKA SOBOTA.
—: Postni csekovni racsun broj 12980. —: Postatakarék számla száma 12980. —:

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide
küldendők:
M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatal
M A R K I S E V C I br. 20. posta MURSKA SOBOTA.
—: Postatakarék számla száma 12980. —:

Megjelenik minden vasárnap Előfizetési
negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldön
18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □
ként: szövegkötés és nyilttér 1-50, re-
1—, apróhirdetés 0-70 Din és az il-
Többszörinél engedmény.

GAZDÁLKODÁS.

A mezei pockok és egerek, valamint az ellenök való védekezés.

VI. Eljárás kötelező és együttes eljárás esetén.

Ha a gazda szántáskor nem felel meg arról, hogy egy egérpár egy év alatt kétszázra is szaporodhatik és ha szigorúan meghagyja szántó emberének, hogy az eke alól felkerülő minden egeret irtson, s ha ott, hol a felszántás nem lehetséges (utak mentén levő füves helyeken, gyepes partokon, pajták és szérük körül, kazlak és boglyák alján, vasuti töltéseken és víz-szabályozási gátakon) 14 napi időköz mulva kétszer foszforos pépet alkalmaz, akkor egérjárástól nem kell félnie.

Hol azonban a gazdák mégis megfelelnek e teendőről, ott nagy egérjárás esetén csak közös és kötelező védekezés vezethet célhoz, de itt is szükséges, hogy annak okvetlen szükségességéről minden egyes védekező tag meg legyen győződve.

Ezen kötelező védekezés esetén az eljárás következő lehet.

Szükséges, hogy a védekezés egy-séges legyen, valamint, hogy ennek vezetése egy kézben összpontosuljon. Szükséges, hogy abban a vidék összes érdekeltje részt vegyen és pedig kötelező védekezés kimondása esetén pl. vármegyei szabályrendelet alapján esetleg büntetés terhe alatt is. Ez a kötelező védekezés kiterjedhet egy vagy több községre, egy vagy több járásra is. A védekezés egyszerre, előre meg-állapított és a helyi körülményeknek legjobban megfelelő terv szerint tör-ténjék. Az eljárás helyességét pedig hatósági közegekkel kell ellenőrizni s ha valaki a védekezést hanyagságból elmulasztja, akkor a mulasztó költségén hajtassa azt végre az esetleg meg-állapított bírság kiszabása mellett a védekezést vezető maga.

Irtás módjául alkalmaztassék elő-ször az egereknek szántáskor való agyonveretése eke alá nem kerülő helyeken a foszforos pép vagy a ho-heheimi egérfogó, míg ellenben olyan helyeken, hol kis területen sok egér van, ott a foszforos pép és egérfogó árok.

Közös tulajdont képező területen, továbbá vasuti töltéseken, vízszabályo-zó gátakon az irtás közkölségeken történjék.

Általában az irtásmódok meg-állapításánál szolgáljon zsinórmértékül az, hogy a követendő mód egyszerű s a maga helyén zaklatás vagy károsodás nélkül alkalmazható legyen.

Az irtás legsikeresebb ideje a késő ősz vagy a korai tavasz, foszfor-mérgek pépet csakis ilyenkor tanácsos

alkalmazni, ellenben az agyonveretés minden szántáskor az évnek bármely szakában.

Foszforos pép alkalmazása esetén a foszfor beszerzéséről a védekezés vezetője gondoskodik és ő legyen érte felelős is. Ezenkívül figyelmeztetni kell minden egyes védekezőt arra a ve-szélyre, a mely hanyagságból vagy esetleg gondatlanságból származhatik. S ez utóbbi oknál fogva a teljes biz-tontság okáért szükséges, hogy az ilyen mérgek alkalmazása helyén jelen legyen valamely hatósági közeg

Végül közös védekezés esetén szükséges, hogy tekintettel a helyi viszonyokra, megállapithassanak a IV. fejezet alapján azok az egerevő hasz-nos állatok is, a melyeknek kimélése ott kívánatos, vagy éppen szükséges.

(Vége.)

KÖZGAZDASÁG.

Silány zabtermésünk oka.

Nálunk a zabtermés más nyugati államok zabterméséhez viszonyítva rendkívül silány. A mi zabtermésünk országos átlagban és kat. holdanként legujabban is csak 5.36 métermázsára tehető, holott Belgiumban 13, Anglia és Németországban 10 és fél mázsa az orsz. átlagtermés kat. holdanként, sőt még Ausztriában is kb. 1 mázsá-val nagyobb mint nálunk, holott Ausztria talaja sokalta rosszabb a mi tala,unknál.

A mai magas zab árak mellett nem tűrhető továbbra is, hogy zab-termésatlagaink ilyen alacsonyak le-gyenek.

Silány zabtermésünk oka egyedül az, hogy a zab mindig trágyázatlan földbe vettetik, a mely 6—8. 10 év óta nem kapott istálló trágyát. Ha már semmire sem jó a trágyázatlan föld, a gazda még mindig vet bele egyszer zabot mielőtt azt meg-trágyázná. Nincs az ilyen földben már sem nitrogén, sem foszforsav, s így természetesen zabtermést is csak olyant adhat, a mely a költségeket sem téríti meg.

Igy nem lehet gazdálkodni, ilyen alacsony zabtermés átlagokkal, a mai megdrágult viszonyok között a gazda nem élhet meg. Arra kell tehát okvet-lenül törekednie minden gazdának, hogy az eddiginél nagyobb zabter-méseket érhessen el, s ezt bizonyosan elérheti két uton-módon. Vagy kihord most a tél folyamán a megfagyott barázdákra 8—10 szekér istálló trá-gyát kat. holdanként, s rászór 150 kg. szuperfoszfátot, s a föld kiengedése után azonnal alászántja azokat, vagy pedig ha istálló trágya egyáltalán nem áll rendelkezésére, akkor kiszór 150

kg. szuperfoszfátot kat. holdanként most a télen, hómentes időkben, azt alászántja, majd ha a föld kienged, megboronálja, betrágyáza, beleveti a zabot és vetés után egy pár nappal rászór kat. holdanként 40 kg. chili-salétromot.

Ezen eljárás által fedezi a zab által szükségelt tápláló anyagokat, s ez által 2—3—4 mázsával is fokozza annak termését, s ez által jövedelme-zőbbé teszi a zab termését, s nem is kell magát szégyelnie azért, hogy zab földjén csak 3—4 mázsás termést érte el.

Hallo goszpé i goszpôdje!!

Csi kâ lépoga i modernoga, dob-roga i po fâl cêni viditi scsête, te poglednite te nânovêse Becs-ke i Pariz-ke szprotolêtne i lêtne damske krscsâke, steri szo zdâ, prisli v

trgovino

A. Király M. Sobota

Dobijo sze tûdi po nânizoj cêni: ti najmodernêsi fôrtoke za goszpé i deco z druka i z-glotta, nogavice za goszpé, moske i deco, perilo za goszpé i goszpôde i vsze vrszte drobno i krátko blágo. Szlam-nati krscsâki za goszpé od 100— dinarov naprê

A. Király

trg. z krscsaki, perilom i krátkim blágom M. Sobota (Bergerova hîza)

PRODA SE

posestvo nasproti kolodvora Bučečovci obstoječe iz 20 plugov (4 plugi gozda, 5 pl. travnika in 11 pl. njiv) hiše s štirimi sobami in dvema kuhinjanama, novih hlevov in gospodarskih poslopji (vse betonirano) z gospodarskim inventarjem vred — Informacije daje pi-sarna Dr. ČERNE-ta, odvet-nika v Murski Soboti.

ELADÓ

Bučečovcén a vasuti állomással szemben egy téglából épült ház, (4 szoba, 2 konyha, éléskamra s pincék) ujonnan épült istállókkal gazdasági felsze-reléssel, marhaállománnyal és hozzá tartozó 20 holdas (4 h. erdő, 5 h. rét és 11 h. szántó) birtokkal együtt.

Érdeklôdni lehet Dr. ČERNE, ügyvéd íródjában Murska-Sobotában.

Za trgovino primerno

sztanüvanye, obsztójecse z-dvê hízi, kühnya, betonirane peovnice i szkladiscsa, pri vélkoj ceszti, sze taki z-árende dá. Vecs sze z-vê pri SZABO JÓZ'EF-i Srednja Bistrica.

POZOR.

Opekarniška tvornica, umetni mlin in žaga, veletrgovina z vinom in manufakturnim blagom

ALOJZ KRAINZ

• v Ljutomeru

nudi v poljubni množini — tkoj dobavno — najboljše prei-kušen model zareznih strešnik kakor tudi zidno opeko, tesstavbeni les, deske, špate late za stavbe in mizarje najnižji ceni.

Tudi imam izvrstno lju-mersko vino več letnikov ugodnih cenah vedno v zaloz

Glávno

szkladiscs

pivovarne

THOMAS GÖT

v MARIBORI je za cê

Prêkmurje v M. Sob

pri: Fliszár Jó'z

krscsmâri.

Gg. krscsmârje sze obvesztsâv ka sze prve vrszte pî o. gla'zaj po pol litri v lagvic pa po od 12.5 Lit. do 100 sztâlno dobi i tû: 'zûto „Marsa i csarno speciâlno „Bok pî V szkladiscsi vszîgdâr p 100 hl. friske pive, ki sze szolidni cêna vszâki dên oda Tûdi sze dobi tû „Radeinsâ szlatîna i tû „Zdravilni vrel „Kraljev vrelc" i „Gizella vrel po nânizsoj cêni.

Galantîrana friska pî

Zdrava i 'zerna l

? Miért töri fejét

hogy hol vásároljon kerék-szükséges alkatrészeket, külsô belsô gumit stb. varrógépjéhez sz alkatrészeket, mikor minden

FLISAR PAVE

mûszaki cikkek üzletéb

(Berger-féle ház) M. Sob

jutányos áron megkaphatja. — itt nagy raktár ôngyújtókban é alkatrészeiben. A legjobb villanyzeblámpák és elemek, g lemezek, tûk és alkatrészek é géptûk nemkülönbén összes az mába vágó cikkek állandóan é kaphatók.